

KÄSKKIRI

31. oktoober 2017 nr 1-1/17/363

Hundi küttemismahu kehtestamine 2017/2018 jahiaastaks

1. ASJAOLUD JA PÕHJENDUSED

- 1.1. Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 4 lg 2 p 6 kohaselt on hunt (*Canis lupus*) suuruluk. Vastavalt keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 32 „Jahieeskiri” (edaspidi *jahieeskiri*) § 5 lg-le 2 võib hundile pidada peibutus- või varitsus- või hiilimis- või ajujahti ning jahti piirdelippe ja jahikoera kasutades 1. novembrist jahiaasta lõpuni, välja arvatud Hiiu ja Saare maakondades, kus võib pidada peibutus- või varitsus- või hiilimis- või ajujahti ning jahti piirdelippe ja jahikoera kasutades 1. oktoobrist jahiaasta lõpuni ning varitsus- või hiilimisjahti 1. märtsist kuni 31. märtsini.
- 1.2. *JahiS* § 22 lg 2 alusel kehtestab hundi küttemismahu igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes *JahiS* § 21 lg-s 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. *JahiS* § 21 lg 4 ja sama paragrahvi lg 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” (edaspidi *määrus nr 27*) §-st 1 tulenevalt lähtub Keskkonnaamet hundi küttemismahu kehtestamisel lisaks jahindusnõukogu ettepanekule Keskkonnaagentuuri ulukite seire aruandest.
- 1.3. Keskkonnaagentuuri aruandes „Ulukiasurkondade seisund ja küttemissoovitus 2017”¹ (edaspidi *ulukiseire aruanne*) on toodud, et hundi küttemise korraldamisel tuleb jätkuvalt tähelepanu pöörata jahipidamise suunamisele kahjustuspiirkondadesse, avaldades samal ajal nõrgemat küttemissurve suuremaid loodusmaastikke asustavatele karjadele. Nii on võimalik säilitada hundi asurkonna soodne seisund ja vähemalt piirkonniti tema ökoloogiline funktsioon, hoidudes samal ajal ülemäärastest kahjustest lambakasvatusele. Viidatud aruande kohaselt saab hundi jahihooaja eelse seisundi kohta objektiivsena ülevaate anda siiski alles pärast suvel, sügisel ja talve alguses hundi tegeliku juurdekasvu kohta kogutud teabe analüüsi.
- 1.4. Keskkonnaagentuuri täpsem ettepanek hundi küttemise korraldamiseks on esitatud ulukiseire aruande hilisemas lisas „Ettepanek hundi küttemise korraldamiseks 2017. aastal”² (edaspidi *ulukiseire aruande lisa*). Ulukiseire aruande lisas leiab Keskkonnaagentuur, et hundi arvukus on võrreldes 2016. aastaga kahanenud, kuid lõplik

¹ Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil:
http://keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/seirearuanne_2017.pdf, 25.10.2017.

² Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil:
http://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/hundi_kuttimisettepanek_2017_i.pdf, 25.10.2017.

andmestik pesakondade leviku kohta selgub lumikatte saabudes. Esile tuuakse võrreldes eelnevate aastatega mõnevõrra suuremat hundi tekitatud kahjustuste hulka, mis maakondade lõikes on jaotunud siiski ebaühtlaselt: oktoobri alguse seisuga oli tänava hundi poolt murtud lambaid viimase nelja aasta lõikes enim Raplamaal, Saaremaal ja Võrumaal, kahjustused puudusid Ida-Virumaal, Jõgevamaal ja Läänemaal ning olid väga väikesed ka Lääne-Virumaal ja Põlvamaal. Kuna suur enamik kahjustustest on kontsentreerunud vähestele aladele, tuleb Keskkonnaagentuuri arvates küttime eesmärgipärasele suunamisele tänava varasemast veelgi enam tähelepanu pöörata.

1.5. Sarnaselt varasemate aastatega teeb Keskkonnaagentuur ulukiseire aruande lisas ettepaneku kehtestada hundi küttime maht kahes osas: esimene osa hundi jahiaja alguseks ning teine jahiaja jooksul vastavalt kogunenud informatsioonile hundikarjade tegeliku arvu, leviku ja suuruse kohta ning küttime mahu esimese osa realiseerimisele. Tuginedes teadaolevate ja oletatavate pesakondade andmetele ning kahjustuste esinemisele, on küttime mahu esimese osa suuruseks **74 isendit** ning selle jaotus maakonniti või ohjamisalade kaupa on kajastatud ulukiseire aruande lisas (tabel 1). Kui küttime ettepaneku koostamise ja jahiaja alguse vahel (ajavahemikul 25.10.–31.10.2017) kütitakse hunte väljaspool jahiaega erilubade alusel, tuleb need isendid Keskkonnaagentuuri ettepaneku kohaselt vastava maakonna või ohjamisala küttime mahust maha arvestada. Küttime mahu teise osa määramine erinevatele maakondadele võib toimuda sõltuvalt olukorrast eri aegadel. Kui eelnevatel aastatel on hundi küttime mahu esimene osa jaotatud maakondade lõikes ning alles küttime mahu teise osa jaotamisel on kasutatud ohjamisala või karjapõhist lähenemist, siis ulukiseire aruande lisas esitatud küttime ettepanekus on juba esimese osa jaotusel teatud piirkondades kasutatud katseliselt maakonnaüleste ohjamisalade põhist lähenemist. Eeltoodud lahendust põhjendab Keskkonnaagentuur sellega, et ohjamisaladel põhinev hundi ohjamissüsteem loob eelnevast märksa paremaid eeldused kahjustuste efektiivsemaks vähendamiseks ning soovitud hundi arvukusnäitajate ja ühtlasema levikupildi saavutamiseks Mandri-Eestis ning Saare- ja Hiiumaal. Keskkonnaagentuuri sõnul on ohjamise olulisemaks ja peamiseks eesmärgiks tagada Mandri-Eestis 2018. aastaks keskmiselt 20 hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumisega sobilike elupaikade vahel. Prioriteetsuselt tuleb ennekõike eelistada suuremaid loodusmaastikke asustavaid hundikarjaid tiheasustuspiirkondi asustavatele karjadele. Sobilikku jaotust suuremates loodumassiivides silmas pidades on olulisimaks prioriteediks eelkõige Ida- ja Lääne-Virumaa ning samuti Jõgevamaa hundi asustustiheduse mõõdukas kasv 2018. aastaks.

1.6. JahiS § 9 lg 3 p 1 kohaselt kuulub jahindusnõukogu pädevusse muu hulgas ettepanekute tegemine Keskkonnaametile hundi küttime korraldamiseks. Kokkuvõtte 2017. aasta oktoobris toimunud maakondlike jahindusnõukogude³ ettepanekutest hundi küttime mahu suuruse ja jaotuse osas 2017/2018 jahiaastal on leitav Keskkonnaameti kodulehelt⁴. Kõik ettepanekud on edastatud ka Keskkonnaagentuurile 21.10.2017 ja 25.10.2017. Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande lisas esitatud ja jahindusnõukogude seisukohad hundi küttime mahu esimese osa kohta ühtivad Võru maakonna osas. Keskkonnaagentuuri ja jahindusnõukogude seisukohad on erinevad ülejäänud Eesti maakondade osas, kus kõigil juhtudel on jahindusnõukogu ettepanek võrreldes Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande lisas tooduga suurem. Kütitavate isendite koguarvu erinevus Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodu ja jahindusnõukogude ettepanekute vahel on kokku 46 isendit (Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande lisas 74 isendit, jahindusnõukogude ettepanekutes kokku 120 isendit), kuna jahindusnõukogude ettepanekud hundi küttime mahu määramiseks on tehtud nii küttime mahu esimese osa kui jahiaasta kohta tervikuna sõltuvalt maakonnast.

³ Jahindusnõukogude protokollid on kättesaadavad Keskkonnaameti kodulehel aadressil: <http://dhs-adr-kea.envir.ee/Results.aspx?contentType=Protokoll&title=jahindusnC3%B5ukogu&topOnly=1>, 26.10.2017.

⁴ Jahindusnõukogude ettepanekud on kättesaadavad Keskkonnaameti kodulehel aadressil:

https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/Jahindus/jn_ettepanek_hunt_2017.xlsx, 27.10.2017.

- 1.7.** Keskkonnaameti peadirektori 05.09.2017 käskkirjaga nr 1-1/17/313 „Hundi küttimise lubamine väljaspool jahiaega uluki tekitatud kahjustuse vältimiseks” on väljaspool jahiaega lubatud erilubade alusel küttida Palamulla jahipiirkonnas neli hunti. Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande lisas esitatud küttimisettepaneku koostamise hetkeks oli jahipiirkonnas kütitud üks isend, millega Keskkonnaagentuur ettepaneku esitamisel arvestas. 29.10.2017 kütitati Palamulla jahipiirkonnas viidatud käskkirja alusel teine hunt (üks isend). Vastavalt käesoleva käskkirja punktis 1.5 toodule arvestab Keskkonnaamet 29.10.2017 kütitud isendi maha ulukiseire aruande lisas (tabel 1) toodud Rapla 1 ohjamisala küttimismahust (ohjamisala hõlmab teiste seas Palamulla jahipiirkonda) ning loeb, et Keskkonnaagentuuri ettepaneku kohaselt tuleb Rapla 1 ohjamisala küttimismahuks kehtestada kokku 5 isendit ja Eesti Vabariigi territooriumil kokku 73 isendit.
- 1.8.** Tuginedes eeltoodule ning arvestades hundi küttimismahu täiendamise võimalust jahiaja jooksul, kehtestab Keskkonnaamet 2017/2018 jahiaasta hundi küttimismahuks **73 isendit**. Küttimismaht jaotatakse ohjamisalade vahel vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande lisas toodule, võttes arvesse maakonna jahindusnõukogude esitatud ettepanekuid ohjamisalade moodustamise osas. Küttimise korraldamisega seotud kohustuste (nt hundijahi registreerimine) sätestamisel arvestatakse samuti jahindusnõukogude esitatud ettepanekutega. Ohjamisalade piiride määramisel võtab Keskkonnaamet arvesse nii Keskkonnaagentuuri kui ka Järva, Lääne ja Rapla maakondade jahindusnõukogude ettepanekuid, millega moodustatakse nendesse maakondadesse kaks ohjamisala huntide küttimiseks. Ülejäänud maakondadesse moodustatakse nii Keskkonnaagentuuri kui ka jahindusnõukogude ettepanekul maakonna põhised ohjamisalad. Küttimismahu määramisel ja ohjamisalade moodustamisel on arvesse võetud vaatlusinfo hundipesakondade esinemise ja huntide tekitatud kahjustuste kohta erinevates maakondades. Käesoleva käskkirjaga kehtestatakse hundi küttimismahu esimene osa. Täiendavate hundi vaatlusandmete lisandumisel ja kahjustuste esinemisel teeb Keskkonnaagentuur Keskkonnaametile ettepaneku teise osa kehtestamiseks konkreetsele ohjamisalale. Küttimismahu teise osa kehtestamisel võetakse võimalusel arvesse jahindusnõukogude ettepanekud jahiaasta küttimismahu osas.
- 1.9.** Arvestades jahieeskirja § 5 lg 2, millest tulenevalt algas Hiiu ja Saare maakondades hundi jahiaeg 1. oktoobrist, ning Keskkonnaagentuuri 12.09.2017 esitatud ulukiseire aruande lisa „Ettepanek huntide küttimiseks Hiiu ja Saare maakonnas oktoobris 2017” (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 13.09.2017 nr 13-11/17/10457 all) tehtud ettepanekut, on Keskkonnaamet 27.09.2017 käskkirjaga nr 340 „Hundi küttimismahu kehtestamine 2017/2018 jahiaastal Hiiu ja Saare maakonnas“ (edaspidi *käskkiri nr 340*) kehtestanud Saare maakonna Kihelkonna, Lümända ja Üru jahipiirkondades 2017/2018 jahiaasta perioodil 01.10-31.10.2016 hundi küttimismahuks kokku ühe isendi. Saare ja Hiiu maakonna teistele jahipiirkondadele käskkirjaga nr 340 küttimismahtu huntide küttimiseks ei määratud. Käesoleva käskkirja andmise hetkel ei ole Keskkonnaametile teadaolevalt küttimismahtu realiseeritud. Seega on ulukiseire aruande lisas esitatud ettepanek kehtestada Saare maakonna jahipiirkondades hundi küttimismahuks 5 isendit jätkuvalt asjakohane.
- 1.10.** Küttimismahu teise osa määramine erinevatele maakondadele võib toimuda sõltuvalt olukorrast eri aegadel. Küttimismahu teise osa määramise operatiivsuse huvides esitab Keskkonnaagentuur ettepaneku otse Keskkonnaametile ja teadmiseks Keskkonnaministeeriumile. Hundi küttimismahu teise osa kohta ettepaneku tegemiseks on oluline huntide küttimise järgselt vastavad ankeedid ja bioproovid võimalikult kiiresti Keskkonnaagentuuri toimetada. Ohjamisaladel Pärnu 3 ja Viljandi 2 on soovitatav sellega seoses võtta huntide küttimise järgselt koheselt ühendust Marko Kübarsepaga (telefon 5280850), kes võimalusel kohale tuleb ja vajalikud proovid ise võtab.

- 1.11. Jahist § 21 lg-st 2 tulenevalt on jahipiirkonna kasutaja oma jahipiirkonna piires kohustatud teostama ulukite seiret. Vastavalt määruse nr 27 § 3 lg-dele 2, 3 ja 5 hõlmab see kohustus kütitud või hukkununa leitud hundi kohta andmete esitamise ja bioproovide kogumise kohustust.
- 1.12. Kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) regulatsiooniga võib haldusakti anda kõrvaltingimusega. *HMS* § 53 lg 1 p 2 kohaselt on haldusakti kõrvaltingimuseks muu hulgas haldusakti põhiregulatsiooniga seotud lisakohustus. Vastavalt sama paragrahvi lg 2 p-le 3 võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel. Vastavalt JahiS § 22 lg-s 2 sätestatule otsustab Keskkonnaamet hundi küttimismahu kehtestamise kaalutusõiguse alusel.
- 1.13. Ulukiseire aruande lisas teeb Keskkonnaagentuur ettepaneku keelata jahipidamine telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele. Keskkonnaamet peab ulukiseire aruande lisas esitatud ettepanekut põhjendatuks, vältimaks teadusuuringute eesmärgil telemeetriliste kaelustega varustatud isendite küttimist enne uuringute lõppu ja andmete laekumist. Märgistatud isendite küttimine ei võimalda nendega seotud teadusuuringuid lõpuni viia ning uuringute käigus saadavad andmed jäävad poolikuks.
- 1.14. Huntide küttimise paremaks korraldamiseks tegid jahindusnõukogud huntide küttimise korraldamise ettepanekutes Keskkonnaametile ettepaneku määrata maakondlikud kontaktisikud, kes vahendavad huntide küttimise ja jahtide registreerimisega seotud informatsiooni. Jahindusnõukogudes kokkulepitud kontaktisikud on jahindusnõukogule ja Keskkonnaametile andnud suulise kinnituse, et nad on nõus eespool toodud informatsiooni vahendama. Keskkonnaamet peab jahindusnõukogude ettepanekut põhjendatuks. Hundi küttimismahust kinnipidamiseks on vajalik kehtestada hundijahi eelneva registreerimise süsteem kontaktisiku kaudu, tagamaks maakonnas toimuvatest jahtidest teadasaamine ning küttidele huntide küttimisest ja võimalikust küttimismahu realiseerimisest ajakohase teabe edastamine. Võimaldamaks kiiret infovahetust, mis samas oleks taas esitatav ka hiljem, määrab Keskkonnaamet jahi registreerimise ja kütitud isendist teavitamise vormiks lühisõnumi (SMS). Maakondlike kontaktisikute nimed ja kontaktid on leitavad käskkirja lisas 2.

2. OTSUSTUS

Arvestades punktis 1 esitatud asjaolusid ja põhjendusi, kooskõlas keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” § 3 lg-dega 2, 3 ja 5, JahiS § 22 lg 2, HMS § 53 lg 1 p 2 ja lg 2 p 3 ning keskkonnaministri 20.05.2014 määrusega nr 13 kehtestatud „Keskkonnaameti põhimääruse” § 5 lg 2 p 41 ja § 6 lg 2 p 19 alusel, otsustan:

- 2.1. Kehtestan 2017/2018 jahiaasta hundi (*Canis lupus*) küttimismahuks Eesti Vabariigi territooriumil kokku 73 isendit ning kinnitan küttimismahu jagunemise ohjamisalade vahel (lisa 1).
- 2.2. Keelatud on jahipidamine telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele.
- 2.3. Tagamaks hundi küttimismahust kinnipidamine, kehtestan hundijahi registreerimise ja hundi küttimisest teavitamise korra.
- 2.3.1. Hundijaht tuleb eelnevalt registreerida maakondade jahindusnõukogudes kokkulepitud ja käesoleva käskkirja lisas 2 nimetatud kontaktisiku kaudu, arvestades käskkirja punktis 2.1 sätestatud küttimismahtu. Hundijahi registreerimiseks tuleb asjaomase kontaktisiku telefoninumbrile saata lühisõnum (SMS), milles tuleb märkida märksõna „hundijaht”, küti

- või ühisjahi puhul jahijuhataja nimi ning jahipiirkond, kus jahti peetakse. Üks registreerimine kehtib 12 tundi arvates lühisõnumi saatmise hetkest.
- 2.3.2.** Hundi kütimisest tuleb kontaktisikut teavitada kohe pärast hundi kütimist, saates kontaktisiku telefoninumbrile lühisõnumi (SMS) sisuga: märksõna „hunt kütitud”, küti nimi ja jahipiirkonna nimi, kus hunt kütiti.
- 2.3.3.** Kontaktisik teavitab viivitamatult kõiki kehtivalt jahi registreerinud jahimehi lühisõnumi (SMS) teel (sisu: „hunt kütitud”, jahipiirkonna nimi, kus hunt kütiti) nende ohjamisalal hundi kütimisest ning kütimismahu täitumisest ka hundijahi lõppemisest.
- 2.4.** Jahipiirkonna kasutajad on kohustatud:
- 2.4.1.** korraldama jahti viisil, mis tagaks jahipiirkonna asukohajärgsesse piirkonda kehtestatud kütimismahust kinnipidamise;
- 2.4.2.** teavitama jahiloo saajat kütitud isendite andmete ning bioproovide kogumise ja esitamise nõuetest;
- 2.4.3.** teavitama viivitamata hundi tabamisest Keskkonnaameti jahinduse spetsialisti järgmiselt:
- Harju, Järva, Rapla ja Viljandi maakond – Uno Treier, telefon 514 9565;
  - Hiiu, Lääne, Saare ja Pärnu maakond – Ivar Marlen, telefon 5304 0354;
  - Jõgeva, Tartu, Ida- ja Lääne-Viru maakond – Heete Ausmeel, telefon 56886919;
  - Põlva, Valga ja Võru maakond – Margo Tannik, telefon 516 0148.
- 2.4.4.** esitama Keskkonnaagentuurile hiljemalt 1. aprilliks 2018 kütitud või hukkununa leitud hundi andmed (ankeet) ja bioproovid (lihaseproov, emakas koos munasarjadega ja kihva juure lõige).
- 2.5.** Teha käskkiri teatavaks kõigile jahipiirkonna kasutajatele.

Käskkirja on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul käskkirja teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Onemar
peadirektor

Jaotuskava: jahinduse peaspetsialist, regioonid, maakondade jahindusnõukogud

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium, Keskkonnaagentuur, Keskkonnainspektsioon

Margo Tannik
jahinduse peaspetsialist
jahinduse ja vee-elustiku büroo
metsaosakond